

www.amcham.hr

Američka gospodarska komora u Hrvatskoj | American Chamber of Commerce in Croatia

Zagreb, svibanj 2025.

Preporuke za reformu poreznog sustava u 2025.

Sadržaj

Uvod	2
Porez na dohodak i obvezni doprinosi	2
Povećanje osobnog odbitka	2
Primjena najviše mjesečne i najviše godišnje osnovice pri obračunu doprinosa za zdravstveno osiguranje	3
Smanjenje porezne stope od 20% na 10% i s 30% na 20%	3
Porezne olakšice za zdravlje radnika	5
Neoporezivi primici	6
Visina dnevnica u Hrvatskoj	6
Dodjela dionica i kupnja opcijskih dionica	7
Porez na dobit	8
Uvođenje olakšice poreza na dobit na temelju troškova plaća	8
Prijedlog unapređenja poticaja za ulaganja u istraživanje i razvoj	8
Proširenje opsega oslobođenja od oporezivanja prihoda od ulaganja u društva kćeri	10
Opće preporuke	12
Porezne vlasti kao partneri poslovne zajednice	12
Mišljenja Središnjeg ureda	12
Dobrovoljno prijavljivanje neprijavljene porezne obveze	13
Inozemni dohodak	13
Dostava godišnjih financijskih izvještaja	13
Plaćanje naknade za OKFŠ	14
Digitalizacija procesa plaćanja poreza po odbitku	14
Zbrinjavanje i otpis imovine i sitnog inventara	15
Dodatne preporuke	16

Uvod

Američka gospodarska komora u Hrvatskoj (AmCham) pozdravlja dosadašnje porezne reforme koje su kroz niz krugova kontinuirano doprinosile rasterećenju zaposlenika i poduzetnika, unaprijedile funkcioniranje sustava te povećale konkurentnost hrvatskog gospodarstva. Unatoč postignutim pomacima, smatramo da postoji daljnji prostor za unaprjeđenje poreznog sustava kako bi se dodatno potaknula ulaganja, olakšalo poslovanje i osigurala stabilnost javnih financija.

AmCham u ovom stajalištu iznosi preporuke za daljnje porezno rasterećenje usmjereno na još snažnije privlačenje ulaganja i veću konkurentnost hrvatskih poslodavaca kod privlačenja i zadržavanja radne snage. Fokus je na rasterećenju rada, stvaranju poticajnijeg okvira za ulaganja i istraživanje i razvoj, osnaživanju pravne sigurnosti, kao i na administrativnom pojednostavljenju i digitalizaciji.

Među državama članicama Europske unije Hrvatska bilježi jedan od najvećih stopa rasta plaća, međutim kontinuirani inflatorni pritisci usporavaju rast kupovne moći građana. U 2025. godini trebamo vidjeti i prve učinke uvođenja nacionalnog Poreza na nekretnine. AmCham podržava najavljeno proširivanje porezne baze na način da se time ostvari daljnje smanjenje poreznog opterećenja rada.

Porez na dohodak i obvezni doprinosi

Unatoč znatnom napretku u poreznom rasterećenju rada, AmCham smatra da ima još prostora za daljnje porezno rasterećenje rada kako bi Hrvatska bila konkurentnija u usporedbi s drugim državama srednje i istočne Europe s ciljem zadržavanja radne snage u Hrvatskoj i daljnjeg povećanja kupovne moći stanovništva.

Hrvatska može biti još konkurentnija u smislu ukupnog opterećenja rada javnim davanjima, posebice u segmentu viših plaća. AmCham pozdravlja dosadašnje smanjivanje stopa poreza na dohodak, posebice dizanje praga za ulazak u viši porezni razred na 5.000 eura bruto, ali vidi potrebu i za daljnje smanjenje opterećenja rada porezima i doprinosima.

Dodatno smanjenje poreznog opterećenja rada doprinijelo bi otvaranju regionalnih središta međunarodnih kompanija u Hrvatskoj, jer bi uslijed smanjenja opterećenja plaća javnim davanjima poduzetnicima bilo povoljnije platiti najbolje menadžere. Tako bi se Hrvatska pozicionirala kao regionalni poslovni centar, u čemu joj pomažu članstvo u EU i zemljopisni položaj, a od 2023. godine i članstvo u eurozoni i tzv. schengenskom prostoru.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak, Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, Zakona o mirovinskom osiguranju.

- **AmCham u kratkom roku predlaže:**

- Povećanje osobnog odbitka (tj. neoporezivog dijela dohotka) na 970 EUR;
Primjenu najviše mjesečne i godišnje osnovice pri obračunu doprinosa za zdravstveno osiguranje.*

- **AmCham u srednjem roku predlaže:**

- Smanjenje porezne stope od 20% na 10% i s 30% na 20%*

Povećanje osobnog odbitka

Program Vlade Republike Hrvatske usmjeren je na pojednostavljenje poreznog sustava, širenje porezne baze i rasterećenje građana i poduzetnika. Vlada je povećala neoporezivi dio dohotka, no AmCham predlaže daljnje rasterećenje zbog inflacijskih pritisaka, tj. predlaže povećanje osobnog odbitka na 970 EUR, što je jednako minimalnoj plaći u Hrvatskoj. Ova mjera bi smanjila porezno

opterećenje i povećala neto primanja građana, čime bi hrvatski poslodavci postali konkurentniji u zadržavanju radne snage.

Također, to bi otvorilo prostor poslodavcima osoba s neto primanjima do 970 EUR da razmotre povećanje plaća jer bi neto učinak za posloprimca i bruto učinak za poslodavca bio povoljniji nego u situaciji kad bi na odgovarajući dio povećanja plaće trebalo primijeniti porez na dohodak od 20% ako je osobni odbitak ostao isti. Socijalne učinke koje bi ova mjera imala ne treba posebno objašnjavati.

Primjena najviše mjesečne i najviše godišnje osnove pri obračunu doprinosa za zdravstveno osiguranje

AmCham predlaže razmatranje rasterećenja s aspekta doprinosa za obvezna osiguranja, uzimajući u obzir trenutnu situaciju u kojoj prikupljeni doprinosi nisu dovoljni za financiranje mirovinskog i zdravstvenog sustava, već se financiraju iz poreznih prihoda. Iako se trenutno značajno smanjenje stopa doprinosa ne čini izgledno, AmCham vidi opravdane razloge za ograničenje iznosa doprinosa za zdravstveno i mirovinsko osiguranje kroz buduće reforme. Za razliku od mirovinskog osiguranja, gdje već postoji ograničenje na najvišu osnovicu, doprinos za zdravstveno osiguranje to nema. Ovo posebno pogađa poslodavce visoko kvalificiranih radnika, jer plaćaju 16,5% doprinosa na puni iznos plaće, dok su prava iz zdravstvenog osiguranja ograničena iz različitih razloga:

- za punu zdravstvenu uslugu postoji obveza plaćanja dopunskog doprinosa;
- zdravstvena usluga često nije dostupna u roku u kojem je nužna - nedostatni kapaciteti javnozdravstvenog sustava („liste čekanja”);
- određene lijekove i liječenje HZZO ne pokriva.

Zaposlenici za vrijeme bolovanja imaju pravo na naknadu plaće, gdje trošak bolovanja do 42 dana snosi poslodavac. Ovo stavlja poslodavce u nepovoljan položaj jer nadoknađuju plaću radnicima spriječenim raditi, a istovremeno moraju obračunati obvezne doprinose na puni iznos naknade. Stoga AmCham predlaže ograničenje obveze doprinosa za zdravstveno osiguranje, slično kao kod mirovinskog osiguranja, do iznosa šest prosječnih bruto plaća.

Očekuje se da ovo rješenje ne bi značajno utjecalo na proračun HZZO-a, jer se odnosi na mali broj radnika s godišnjim primanjima većim od 100.000 eura. Također, očekuje se da bi to ograničenje moglo pomoći u privlačenju i zadržavanju radne snage u Hrvatskoj, jer bi smanjenje troškova za poslodavce omogućilo povećanje plaća zaposlenicima. Dugoročno, to bi moglo rezultirati povećanom potrošnjom i većim prihodima države kroz porez na dohodak i PDV.

• **S tim u vezi, AmCham predlaže:**

U Zakonu o doprinosima uvesti ograničenje osnove za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje, slično postojećem ograničenju za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti. Ograničenje postaviti na šest prosječnih bruto plaća, čime bi se smanjilo financijsko opterećenje poslodavaca visokokvalificiranih radnika, a da se istovremeno ne bi značajno utjecalo na prihode HZZO-a.

Smanjenje porezne stope od 20% na 10% i s 30% na 20%

AmCham smatra da bi smanjenje stopa poreza na dohodak od 20% (tj. 15%-23%, ovisno o odluci grada/općine) na 10% te 30% (tj. 25%-33% ovisno o odluci grada/općine) na 20% imalo dodatni snažni pozitivni utjecaj na hrvatsko gospodarstvo i povećalo bi kupovnu moć velikog broja zaposlenih.

Tom mjerom bi se osiguralo da uz isti trošak poslodavaca zaposlenici dobivaju veća neto primanja, što povećava njihovu gospodarsku moć i kapacitet za potrošnju, tj. povećava životni standard (posebno sada, u uvjetima znatne inflacije).

AmCham predlaže da se stopa poreza na dohodak od 24%, primjenjiva na dohodak od kapitala po osnovi dodjele dionica i dohodak od imovinskih prava i otuđenja imovine, snizi na 12%, čime bi se izjednačila s poreznom stopom primjenjivom na ostale dohotke po osnovi kapitala i imovine (dividende, kamate, najam i sl.).

Pregled poreznih stopa i doprinosa na hrvatskom i konkurentskim tržištima

Pregled poreznih sustava u 2021.	Hrvatska	Bugarska	Češka	Rumunjska	Srbija	Slovačka
Stopa poreza na dobit (općenito)	10% - za ostvareni prihod do EUR 1.000.000,00 18% - za ostvareni prihod jednak ili veći od EUR 1.000.000,00	10%	21%	16%	15%	21% - za ostvareni prihod do EUR 5.000.000,00 24% - za ostvareni prihod jednak ili veći od EUR 5.000.000,00 (15% za mikro poduzetnike čija oporeziva dobit ne prelazi EUR 100.000 godišnje)
Stopa PDV-a (općenito)	25%	20%	21%	19%	20%	23%
Stope poreza na dohodak (plaće)	15 – 23% ovisno o odluci lokalne samouprave (25 – 33% za iznos oporezivog dohotka iznad 60.000,00 EUR)	10%	15% (23% za iznos dohotka iznad EUR 67.017,95)	10%	10% (15% za iznos dohotka iznad EUR 83.170,16)	19% (25% za iznos godišnjeg dohotka koji je premašio EUR 48.441,43 15% za mikro poduzetnike čiji oporeziva dobit ne prelazi EUR 100.000 godišnje)
Doprinosi prema plaći	Zaposlenik: 20% (djelomično ograničeno), posebno umanjenje doprinosa za plaće između 700 EUR i 1.300 EUR Poslodavac: 16,5% (neograničeno)	Zaposlenik: 13.78% (ograničeno) Poslodavac: 18,92% do 19.62% (ograničeno)	Zaposlenik: 11,6% (djelomično ograničeno) Poslodavac: 33.8%* (djelomično ograničeno)	Zaposlenik: 35% (neograničeno) Poslodavac: 2.25% + 4 % za teške uvjete rada ili 8% za posebne uvjete rada (neograničeno)	Zaposlenik: 19,9% (ograničeno) Poslodavac: 15,15% (ograničeno)	Zaposlenik: 13,4% (djelomično ograničeno) Poslodavac: 36,2% (djelomično ograničeno)

Izvor: KPMG, travanj 2025.

Učinak predloženih AmCham-ovih izmjena poreza na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja vidljiv je u sljedećoj tablici:

Efekt predloženih izmjena poreza na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja

	Obračun poreza na dohodak i obveznih doprinosa prema trenutno važećim propisima				Obračun poreza na dohodak i obveznih doprinosa u skladu s predloženim izmjenama			
	Plaća 1	Plaća 2	Plaća 3	Plaća 4	Plaća 1	Plaća 2	Plaća 3	Plaća 4
Primitak	1.300,00	3.300,00	6.600,00	13.000,00	1.300,00	3.300,00	6.600,00	13.000,00
Porez ukupno	88,00	408,00	936,00	2.572,72	7,00	167,00	431,00	1.474,48
Neto primitak	952,00	2.232,00	4.344,00	8.269,68	1.033,00	2.473,00	4.849,00	9.367,92
Doprinos za zdravstveno osiguranje 16,50%	214,50	544,50	1.089,00	2.145,00	214,50	544,50	1.089,00	1.780,02
Ukupan trošak za poslodavca (Bruto 2)	1.514,50	3.844,50	7.689,00	15.145,00	1.514,50	3.844,50	7.689,00	14.780,02
Efekt za radnika								
Uvećanje neto plaće					81,00	241,00	505,00	1.098,24
Postotak uvećanja neto plaće					8,51%	10,80%	11,63%	13,28%
Efekt za poslodavca								
Umanjenje troška plaće					0,00	0,00	0,00	364,98
Postotak umanjivanja troška plaće					0,00%	0,00%	0,00%	-2,41%

Porezne olakšice za zdravlje radnika

AmCham pozdravlja uvođenje mogućnosti neoporezive isplate premija dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja za radnike do 500 eura godišnje po radniku i predlaže daljnje rasterećenje. Takvu poreznu olakšicu bi mogli koristiti porezni obveznici koji su sami snosili teret troška dodatnog i dopunskog zdravstvenog osiguranja na godišnjoj razini, podnošenjem ZPP-DOH obrasca. Time bi se dodatno potaklo korištenje privatnih zdravstvenih usluga, čime bi se rasteretio javni zdravstveni sustav. AmCham smatra da uvođenjem ove mjere administrativni teret Poreznoj upravi ne bi trebao biti značajan jer se podaci o uplaćenim premijama osiguranja mogu jednostavno prikupiti od osiguravajućih društava. Portugal je zemlja koja primjenjuje porezne olakšice za premiju zdravstvenog osiguranja, gdje se premija zdravstvenog osiguranja koristi kao porezno priznati odbitak za obračun poreza na dohodak. Odbitak je ograničen, određuje se ovisno o drugim poreznim olakšicama i ovisi o iznosu oporezivog dohotka, a maksimalni iznos olakšice je 1.000 eura.

Također se predlaže uvećanje osobnog odbitka za stvarne troškove za zdravstvene usluge do 3.000 eura, pod uvjetom da ti troškovi nisu plaćeni iz bilo kojeg oblika zdravstvenog osiguranja ili financirani darovanjima. Ovaj iznos je razuman u ovom trenutku vodeći računa o fiskalnoj moći i primanjima građana. Porezni obveznici ostvarili bi pravo putem ZPP-DOH obrasca, uz predodžbu računa koji glase na njih, koje su izdale ovlaštene zdravstvene ustanove. Ova olakšica ciljano bi koristila građanima za koje njihovi poslodavci plaćaju veće doprinose za zdravstveno osiguranje, bez značajnog utjecaja na državni proračun.

AmCham predlaže stimulaciju poslodavaca putem neoporezivih isplata za određene troškove namijenjene zdravlju radnika. Prema Obrazloženju financijskog plana Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2023. godinu i projekciji plana za 2025. koje je javno dostupno, prihodi HZZO-a od doprinosa bi u ovoj godini trebali iznositi cca 3.7 milijardi eura. Kako bi se smanjio pritisak na troškovnoj strani HZZO-a (u smislu isplata za bolovanja, liječenje, lijekove, itd.) AmCham predlaže neoporezive naknade za određene troškove koje bi poslodavci pokrivali, npr. troškove određenih specifičnih pregleda, troškove lijekova, ali i troškove nekih sportskih i zdravstvenih aktivnosti, a koji bi smanjili bolovanja, odnosno općenito poboljšali zdravstvenu sliku radno sposobnog stanovništva (npr. sportske aktivnosti, teretane, itd.). Na taj način bi poslodavcu povećali radnu učinkovitost i smanjili izostanke s posla, radnici bi dobili aktivnosti čije troškove sami financiraju, a posljedično bi se smanjio pritisak na zdravstveni sustav (i u troškovnom smislu i u smislu kapaciteta).

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Povećanje maksimalnog iznosa porezne olakšice dodatnog i dopunskog zdravstvenog osiguranja od 1.000 eura godišnje.
Uvećanje osobnog odbitka za stvarne troškove za zdravstvene usluge do 3.000 eura godišnje.
Uvođenje neoporezivih naknada za određene troškove namijenjene zdravlju radnika za troškove koje bi poslodavci pokrivali.

Neoporezivi primici

AmCham pozdravlja povećanje neoporezivih iznosa nagrada i naknada, ali predlaže dodatna i kontinuirana povećanja takvih stavki, pogotovo onih koje dugo nisu mijenjane pa ih je inflacija učinila nedostatnima.

U skladu s trendovima razvijenih gospodarstava, i hrvatski poslodavci sve češće organiziraju *aktivnosti za jačanje tima*, tj. „*team building*“. Zajedničke aktivnosti poslovnih kolega vode boljoj izgradnji timskog duha, osjećaju pripadnosti kolektivu te doprinose boljem međusobnom poznavanju, povjerenju, razumijevanju i poštovanju, što rezultira znatno boljim pojedinačnim, ali i kolektivnim poslovnim rezultatima. Plaćanje troškova ovog tipa aktivnosti podliježe oporezivanju, što predstavlja značajan trošak poslodavcima, koji nerijetko odustaju od organiziranja rekreativnih aktivnosti za zaposlenike ili pak smanjuju opseg i kvalitetu planiranih aktivnosti u svrhu smanjivanja troškova. Organiziranje *team buildinga* predstavlja standard u modernom upravljanju organizacijama i ljudskim potencijalima pa se oporezivanjem rekreativnih aktivnosti za zaposlenike otežava pratiti suvremene poslovne trendove u Hrvatskoj. AmCham smatra da bi neoporezivanje aktivnosti za jačanje tima imalo višestruke pozitivne učinke na psihofizičku dobrobit zaposlenika, i na bolju produktivnost.

Od uvođenja Hrvatske turističke kartice 2020. godine, neoporezivi iznos povećan je na 400 eura, no to ne prati rast inflacije i cijena turističkih usluga. Podaci Porezne uprave, za 2023. godinu, pokazuju da korištenje ovog instrumenta čini tek 0,07% ukupnih neoporezivih primitaka, što ukazuje na njegovu ograničenu atraktivnost. Cijene smještaja i ugostiteljskih usluga rastle su višestruko brže od opće inflacije, čime se smanjuje stvarna vrijednost ovog benefita. Kako bi instrument ispunio svoju svrhu poticanja domaće turističke potrošnje, AmCham predlaže njegovo jačanje. Konkretno, predlaže se povećanje neoporezivog iznosa na do 2.000 eura godišnje.

Daljnja porezna reforma morat će voditi računa i o doprinosima (mirovinskim i zdravstvenim), ali će se kroz mehanizme dostupne u porezu na dohodak, kao što su neoporezivi tretman određenih izdataka, moći u relativno kratkom razdoblju postići željeni rezultati.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Daljnje povećanje neoporezivih iznosa nagrada i naknada.
Propisivanje neoporezivih iznosa po radniku za „teambuilding“.
Povećanje neoporezivog dijela primitka naknade za Hrvatsku turističku karticu do 2.000 eura godišnje.

Visina dnevnica u Hrvatskoj

Tijekom posljednjih nekoliko godina, inflacija u Hrvatskoj, kao i u mnogim drugim europskim zemljama, dovela je do značajnog porasta troškova života. Najveći utjecaj na te troškove imali su rast cijena hrane i pića.

U 2023. godini, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, promatrano prema glavnim skupinama klasifikacije ECOICOP, u prosjeku su najviše porasle cijene u skupinama Restorani i hoteli, za 14,8%, te Hrana i bezalkoholna pića, za 12,7%. Taj rast se nastavio i u 2024. godini, gdje je prema istom izvoru, na godišnjoj razini, najveći porast potrošačkih cijena u prosjeku ponovno ostvaren u skupinama Restorani i hoteli, i to za 9,6% u odnosu na 2023. godinu te Hrana i bezalkoholna pića, za 5,1%. Rast se nastavio u 2025. godini.

Ovaj porast cijena postavio je pred poslodavce i zaposlenike izazov da s 30 eura - koliko iznosi neoporeziva dnevica u tuzemstvu - pokriju troškove hrane, pića i druge manje izdatke na službenim putovanjima. Mnogi zaposlenici iskazuju nezadovoljstvo prema poslodavcima da je iznos od 30 eura premali kako bi pokrio sve troškove za koje je dnevica predviđena.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Predlaže se da Porezna uprava poveća iznos neoporezivih dnevnica za službena putovanja u tuzemstvu s dosadašnjih 30 eura na 50 eura.

Dodjela dionica i kupnja opcijskih dionica

Od 1. siječnja 2024. svi primici na temelju nagrada u obliku dodjele i opcijske kupnje dionica ili udjela imaju jednak porezni tretman, tj. smatraju se dohotkom od kapitala u naravi, a primjenjiva stopa poreza je 24%. AmCham pozdravlja ove promjene. Međutim, u praksi su uočene neke nelogičnosti vezano za propisanu stopu i način izračuna primitka u naravi koje bi trebalo urediti.

Propisano je da se primitci po osnovi sudjelovanja u opcijskom planu smatraju neto primitkom u naravi pa efektivna stopa, zbog propisanog zahtjeva za preračun na bruto, iznosi 31,58%. Kako se radi o znatno višoj stvarnoj stopi od one koja je naizgled propisana zakonom (jedinstvena stopa od 24%), AmCham predlaže da se primici po osnovi opcijskih planova smatraju bruto primitkom od kapitala.

Dodatno, jedino je za opcijsko nagrađivanje propisana posebna stopa dohotka kapitala (ako se izuzme stopa propisana za izuzimanje imovine i korištenje usluga na teret poduzeća, koja se smatra kaznenom stopom). S obzirom na to da se radi o srodnim vrstama primitaka, AmCham smatra da je u tom smislu potrebno primijeniti isti porezni tretman, tj. stopu. Također, niže porezno opterećenje bi predstavljalo važan alat hrvatskim poslodavcima u zadržavanju i nagrađivanju svojih radnika u Hrvatskoj.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Propisati da se vrijednost navedenih primitaka smatra bruto primitkom.

Izjednači stopu poreza na opcijsko nagrađivanje sa poreznim stopama ostalih vrsta dohotka od kapitala poput dividendi, kamata i kapitalnih dobitaka od 12%.

Porez na dobit

Uvođenje olakšice poreza na dobit na temelju troškova plaća

Tijekom proteklih pet godina poslodavci se suočavaju s rastućim troškovima plaća, što predstavlja znatan izazov za njihovo poslovanje. Prema podacima Hrvatskog zavoda za statistiku, trošak prosječne bruto 1 plaće porastao je za 48,9% u razdoblju od 2020. do 2024. godine. Ovaj je trend prvenstveno prouzročen inflacijom, koja je kontinuirano povećavala troškove života, potičući zaposlenike da traže veće plaće kako bi očuvali svoj životni standard. Rastuće cijene osnovnih životnih potrepština, troškova stanovanja i energenata izravno su utjecale na financijski pritisak na kućanstva.

Osim inflacije, globalne ekonomske promjene, poremećaji u lancima opskrbe te povećana potražnja za kvalificiranom radnom snagom dodatno su otežali kontrolu troškova plaća. Promjene u zakonodavstvu koje se tiču radničkih prava i minimalnih plaća također su zahtijevale dodatne prilagodbe budžeta poslodavaca, što je u nekim slučajevima dovelo do prevelikog i neodrživog pritiska na financijski rezultat i poslovanje.

AmCham-ov prijedlog

Prijedlog je uvesti nove odredbe u Zakon i Pravilnik o porezu na dobit.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Uvođenje olakšice na način da se poduzetnicima dopusti umanjeње osnovice poreza na dobit za 50% troškova plaća (bruto 2).

Prijedlog unapređenja poticaja za ulaganja u istraživanje i razvoj

Ulaganja u istraživanje i razvoj donose višestruke koristi gospodarstvu, ne samo kroz razvoj novih tehnologija i proizvoda unutar pojedinih industrija, već i kroz širi prijenos znanja i poticanje inovacija u cijelom društvu. Empirijska istraživanja pokazuju da su društveni povrati od ulaganja u istraživanje i razvoj u prosjeku dvostruko veći od privatnih, čime se potvrđuje potreba za javnom intervencijom kroz porezne poticaje.

Uz to, Iskustva zemalja OECD-a iz 2023. godine pokazuju da su porezni poticaji za istraživanje i razvoj pozitivno utjecali na poboljšanje gospodarskih pokazatelja. Podaci iz jedanaest zemalja ukazuju na pozitivne učinke poreznih poticaja na prodaju, zaposlenost, dodanu vrijednost, plaće te produktivnost rada. Iako se intenzitet i značaj tih učinaka razlikuju među zemljama i ovisno o specifičnim gospodarskim pokazateljima, ukupni rezultati upućuju na pozitivan trend.

U kontekstu digitalne transformacije, globalne konkurencije i potrebe za jačanjem tehnoloških kapaciteta gospodarstva, ključno je razviti učinkovit i međunarodno usklađen sustav poreznih poticaja koji će motivirati poduzetnike na veća ulaganja u znanstveno-istraživačke i inovacijske aktivnosti.

Prema OECD-ovim procjenama troška porezne potpore temeljenog na porezu na dobit za 2021. godinu, trošak države za istraživanje i razvoj (I&R) te inovacije bio je vrlo nizak u većini zemalja članica OECD-a i gospodarstva Europske unije. Te godine, ili u posljednjoj dostupnoj godini, takvi su troškovi iznosili manje od 0,01 posto BDP-a u gotovo polovici svih obuhvaćenih zemalja, odnosno u 10 od 23 zemlje koje su dostavile podatke. Kada se promatra kao udio u BDP-u, najviša razina zabilježena je na Cipru, gdje je iznosila 0,72 posto, zatim u Izraelu s 0,23 posto te u Nizozemskoj s 0,22 posto BDP-a. U apsolutnim iznosima, izraženima u milijunima američkih dolara, trošak je bio najveći u Sjedinjenim Američkim Državama, s približno 23.500 milijuna dolara, a slijede Nizozemska s oko 2.600 milijuna dolara i Ujedinjeno Kraljevstvo s otprilike 2.100 milijuna dolara. Očekivano, apsolutni iznosi subvencija veći su u većim gospodarstvima poput Sjedinjenih Država.

Ulaganja hrvatskih poduzetnika u istraživanje i razvoj (I&R) već dugi niz godina nalaze se na vrlo niskoj razini u odnosu na europski prosjek.

S obzirom na trendove digitalne transformacije, globalnu konkurenciju i potrebu jačanja tehnoloških kapaciteta gospodarstva, neophodno je osigurati učinkovit sustav poticaja koji će motivirati poduzetnike na veća ulaganja u znanstveno-istraživačke aktivnosti.

Ciljevi predloženih mjera

- povećati broj poduzetnika koji provode I&R projekte,
- povećati ukupnu vrijednost ulaganja u istraživanje i razvoj,
- ojačati inovacijski potencijal hrvatskog gospodarstva.

Poseban naglasak stavlja se na poticanje privatnog sektora da razvija vlastite kapacitete za istraživanje, razvoj i inovacije u skladu sa strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske.

Potpore su dostupne svim kategorijama poduzetnika — mikro, malim, srednjim i velikim tvrtkama. Pri tome treba napomenuti da su sredstva za potrebe istraživanja i razvoja već dostupna malim i srednjim poduzećima kroz europske programe, te bi kroz nacionalni program bilo ključno omogućiti istraživačke i razvojne poticaje velikim poduzećima.

Zakonodavstvo koje definira ovo područje uključuje Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 (tzv. Opća uredba o izuzeću), Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte i Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte.

AmCham-ov prijedlog

Vrste istraživačko-razvojnih aktivnosti i intenzitet potpora uz AmCham-ove prijedloge

Iznosi potpora po vrsti istraživačkih aktivnosti					
Vrsta istraživanja	Prihvatljivost troškova	Intenzitet potpora	Maksimalni iznos potpore po projektu po poduzetniku u eurima	Predloženi novi maksimalni iznos potpore po projektu po poduzetniku u eurima	Maksimalni zbirni iznos potpore po projektu/ mil EUR
Temeljno istraživanje	do 100%	400%	300.000,00	600.000,00	do 55
Industrijsko istraživanje	do 50% (mogućnost povećanja do 80%)	300%	200.000,00	400.000,00	do 35
Eksperimentalni razvoj	do 25% (mogućnost povećanja do 80%)	250%	100.000,00	200.000,00	do 25
Studije izvedivosti	do 50% (mogućnost povećanja za SME)	300%	50.000	100.000	do 8,25

• AmCham predlaže sljedeće:

Uz predložene maksimalne iznose potpora koje su navedene u tablici, AmCham dodatno predlaže:

1. Bolja prezentacija potpora

Predlaže se izrada vizualno preglednih i marketinški prilagođenih prikaza mogućnosti i uvjeta potpora na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i Ministarstva financija, po uzoru na primjere dobre prakse iz Estonije. Primjer mrežne stranice je niže: <https://investinestonia.com/business-in-estonia/incentives/our-grants/>

2. Povećanje iznosa i intenziteta potpora

Potrebno je povećati maksimalne iznose potpora i omogućiti fleksibilnije definiranje prihvatljivih troškova, osobito za zahtjevnije i višegodišnje projekte.

3. Uvođenje izravnih novčanih potpora

Predlaže se uvođenje izravnih novčanih potpora za:

troškove otvaranja novih radnih mjesta vezanih uz provedbu istraživačkih i razvojnih projekata, troškove usavršavanja i edukacije zaposlenika uključenih u istraživačko-razvojne aktivnosti.

Kako bi se izbjegao negativan utjecaj Stupa II OECD-ove reforme poreznog okvira na poticaje za istraživanje i razvoj (R&D tax credits) kojom se uvodi globalni minimalni porez na dobit od 15% za velike multinacionalne kompanije s konsolidiranim prihodima većim od 750 milijuna eura, Hrvatska bi trebala razmotriti preraspodjelu poticaja prema refundabilnim subvencijama koje se tretiraju povoljnije u okviru Stupa II.

Proširenje opsega oslobođenja od oporezivanja prihoda od ulaganja u društva kćeri

Pravila o oslobođenju od oporezivanja prihoda od ulaganja („PEX pravila“) imaju za cilj izbjeći ili smanjiti dvostruko oporezivanje dividendi ili udjela u dobiti odnosno kapitalnih dobitaka koje ostvari matično društvo na temelju ulaganja u društva kćeri.

Trenutno važeći hrvatski propisi propisuju oslobođenje oporezivanja prihoda od dividendi i udjela u dobiti kao i povećanja vrijednosti udjela u računovodstvenim evidencijama uslijed korištenja metode udjela. Kapitalni dobitci od otuđenja dionica i udjela u kapitalu definirani kao razlika između tržišne cijene dionica/udjela i inicijalnog troška ulaganja, oporezuju se za obveznike poreza na dobit standardnom stopom poreza na dobit. Time, isplaćena dobit ima povoljniji porezni status te je preferirana opcija u odnosu na zadržavanje dobiti s ciljem daljnjeg ulaganja. Navedeno obeshrabruje strane ulagatelje od smještanja holding društava u Republiku Hrvatsku. Napominje se da već postoje pravni preduvjeti za primjenu punog oslobođenja od oporezivanja prihoda od ulaganja budući da članak 9, stavak 4. Pravilnika o porezu na dobit propisuje da se prihodi od ulaganja neće oporezivati ako bi takvo oporezivanje rezultiralo dvostrukim oporezivanjem istog prihoda. Isto je propisano na strani rashoda - oni se ne mogu odbiti za porezne svrhe ako bi to rezultiralo dvostrukim odbitkom ili dvostrukim poreznim gubitkom. Dodatno, fizičke osobe su kao ulagači prema hrvatskim propisima u povoljnijem položaju od institucionalnih ulagača jer kapitalni dobitci fizičkih osoba od prodaje financijske imovine koja je držana u razdoblju duljem od dvije godine ne podliježu oporezivanju.

Pozitivni učinci na zadržavanje dobiti radi daljnjeg investiranja su da isplata dobiti prestaje biti prihvatljivija opcija od njenog zadržavanja radi daljnjeg investiranja, ulagači se potiču da dobit ovisnih društava ne isplaćuju, već njome financiraju daljnja ulaganja, a pozitivne promjene bi mogle privući ulagače da ulagačka društva za regionalne investicije češće smještaju u Hrvatskoj. Takva bi holding društva bili obveznici poreza na dobit i drugih poreza, lokalno bi zapošljavala za potrebe obavljanja upravljačkih i vlasničkih funkcija, što bi imalo pozitivan učinak na proračun kroz uplate poreza na dohodak i doprinosa.

S druge strane, implementacija ovih mjera ne bi trebala imati značajniji negativan utjecaj na prihode državnog proračuna. Eventualan nepovoljan utjecaj na proračun moguće je dodatno smanjiti na način da se primjena oslobođenja od oporezivanja kapitalnih dobitaka pri prodaji udjela ograniči propisivanjem uvjeta za njegovu primjenu. Tako bi se ograničio broj društava koja bi se kvalificirala za to oslobođenje te onemogućile zlouporabe.

AmCham-ov prijedlog

Prijedlog je uvesti nove odredbe u Zakon i Pravilnik o porezu na dobit.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Proširiti primjenu oslobođenja oporezivanja kapitalnih dobitaka od prodaje udjela u ovisnim društvima.

Uključiti nove odredbi u Zakon o porezu na dobit, koje bi propisivale da se, osim prihoda od dividendi i udjela u dobiti, i dobitak utvrđen kao razlika prodajne cijene i troška ulaganja u ovisno društvo oslobađa oporezivanja i umanjuje osnovicu poreza na dobit. U skladu s time, kapitalni gubitak od prodaje ne bi se mogao smatrati porezno priznatim rashodom.

Stoga predlažemo da se u članku 6. stavku 1. doda točka 6., koja bi propisivala:

„Članak 6.

(1) Porezna osnovica iz članka 5. ovoga Zakona smanjuje se:

.....

6. za iznose kapitalnih dobitaka koje dioničar ili član društva ostvari od prodaje dionica i udjela u društvima u kojima neposredno prije prodaje drži najmanje xx*% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava u minimalnom neprekinutom razdoblju od xx mjeseci. Kapitalni gubici po istoj osnovi se ne priznaju za porez."

Opće preporuke

Porezne vlasti kao partneri poslovne zajednice

Članovi AmCham-a i dalje informiraju o dojmu da su porezni inspektori u nadzoru usmjereni na traženje pogrešaka s ciljem kažnjavanja poduzetnika. Inspektori i Porezna uprava trebali bi se pozicionirati kao savjetnici gospodarstva. U slučaju kada je očito da pogreška nije napravljena namjerno, dovoljno je, i mnogo korisnije, uputiti upozorenje s planom ispravljanja pogreške. AmCham poziva na ulaganje daljnjih napora u smislu preventivnog djelovanja Porezne uprave, umjesto nametanja dodatnih poreznih obveza i prekršajnih kazni za minorne propuste.

Postupak za stjecanja posebnog poreznog statusa („postupak“) ima za cilj promicanje dobrovoljnog ispunjavanja poreznih obveza i smanjenja administrativnog opterećenja. Propisi uređuju postupak koji svaki porezni obveznik mora proći kako bi ostvario poseban porezni status. Međutim, nije jasno propisan obuhvat informacija koje Porezna uprava može tražiti od poreznog obveznika. Time se potencijalno postupak može izjednačiti s postupkom redovnog poreznog nadzora, što nije cilj tog postupka.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Općeg poreznog zakona.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Propisati mogućnost izdavanja upozorenja s planom ispravljanja pogreške kod neispravnog utvrđivanja poreznih obveza poreznih obveznika koje dovode do beznačajnih fiskalnih učinaka. Uvesti prag materijalnosti i propisati dozvoljenu učestalost primjene tog instituta po pojedinom poreznom obvezniku (primjerice jednom unutar 3 fiskalna razdoblja, uz uvjet da se kod opetovane pogreške obvezniku nameće kazna XX).

Propisati dokumentaciju i opseg informacija koje Porezna uprava može tražiti od poreznog obveznika, kao i rok sklapanja sporazuma o dobrovoljnom ispunjavanju poreznih obveza.

Ostvariti aktivnu suradnju s drugim poreznim upravama unutar EU-a u pogledu provođenja postupka za stjecanje posebnog statusa.

Odrediti obvezu održavanja redovitih sastanka poreznog obveznika i Porezne uprave na kvartalnoj ili polugodišnjoj osnovi po odobravanju posebnog poreznog statusa.

Mišljenja Središnjeg ureda

Članovi AmCham-a pravnu sigurnost smatraju izuzetno važnom za njihovo poslovanje u Hrvatskoj. Ujednačeno postupanje i predvidivost u postupanju poreznih tijela značajno bi doprinijela pravnoj sigurnosti, a time i razini inozemnih ulaganja. U Hrvatskoj postoji institut obvezujućih i neobvezujućih mišljenja. Porezni obveznici se ne odlučuju često na traženje obvezujućih mišljenja jer su ona dostupna samo za buduće transakcije. Neobvezujuća mišljenja koje izdaje Središnji ured obično se izdaju kako bi pomogla poreznim obveznicima da razumiju primjenu poreznih zakona na specifične situacije. Ta se mišljenja izdaju samo kao smjernice i Porezna uprava ih ne smatra pravno obvezujućima pa ih se teško može koristiti kao obranu u poreznim postupcima i sporovima. U praksi poreznih nadzora je primjetno da inspektori ne postupaju u skladu s njima. Dodatno, članovi AmCham-a navode da je njihov proces izdavanja spor i nepredvidiv.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Općeg poreznog zakona ili Zakona o poreznoj upravi.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Vraćanje odredbe u Zakon o Poreznoj upravi prema kojoj su mišljenja, upute i metodologije rada koje donosi Središnji ured obvezujuće za sve ustrojstvene jedinice Porezne uprave.

Definirati zakonske rokove za izdavanje neobvezujućih mišljenja.

Dobrovoljno prijavljivanje neprijavljene porezne obveze

AmCham pozdravlja uvođenje mogućnosti dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze vezano uz inozemni dohodak koji ostvare fizičke osobe propisano člankom 12.b Općeg poreznog zakona. Međutim, AmCham smatra da bi institut samo prijave trebalo proširiti na sve vrste javnih davanja za pravne i fizičke osobe.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se izmjena Općeg poreznog zakona članka 12.b na način da se proširi sugerirani obuhvat dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Propisati mogućnost dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze za sve vrste javnih davanja (što uključuje poreze, doprinose, trošarine, carine) za fizičke i pravne osobe kako je to uobičajeno u mnogim zemljama u okruženju, poput Slovenije.

Inozemni dohodak

U posljednjim godinama značajno je narastao broj poreznih prijava koje uključuju inozemni dohodak. Ovaj trend rezultat je nekoliko paralelnih pojava, primjerice povratka hrvatskih iseljenika, trajnog nastanjenja stranih poreznih rezidenata u Hrvatskoj, sve učestalijeg rada hrvatskih rezidenata u više država te povećano upućivanje radnika na rad u inozemstvo.

To dovodi do sve složenijih poreznih situacija, koje zahtijevaju specifična znanja iz područja međunarodnog oporezivanja, posebice u pogledu pravilnog obračuna inozemnog dohotka i utvrđivanja porezne rezidentnosti. To sve rezultira zagušenjem sustava zbog povećanog broja žalbi i prigovora, kašnjenja u naplati poreza, opterećenjem Središnjeg ureda brojnim upitima operativne naravi.

AmCham-ov prijedlog

Predlaže se primjena već postojećih odredbi Zakona o Poreznoj upravi i formiranje mobilnih timova za edukaciju i podršku djelatnicima Porezne uprave.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Uspostavljanje mobilnih timova – specijaliziranih skupina stručnjaka iz područja međunarodnog oporezivanja, s ciljem rasterećenja sustava i razvoja djelatnika PU, koji bi imali zadatak pružati operativnu podršku područnim uredima.

Dostava godišnjih financijskih izvještaja

Trenutno se primjenjuju različiti obrasci i rokovi za dostavu godišnjih financijskih izvještaja ovisno o regulatornom tijelu kojemu se pojedini izvještaji dostavljaju. Zbog opsežnosti ne navodimo detaljno sve dokumente koji se podnose (načelno se u većini slučajeva radi o financijskim izvještajima), no navodimo rokove radi prikaza složenosti izvještavanja

FINA - rok za dostavu GFI-a FINI za potrebe javne objave odnosno statistike je do 30.4. odnosno 30.6 tekuće godine za prethodnu godinu.

POREZNA UPRAVA - rok za dostavu Prijave poreza na dobit 4 mjeseca po isteku fiskalnog razdoblja za prethodnu godinu.

HANFA - kvartalni konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji dostavljaju se u roku od 30 dana od isteka kvartala.

ZAGREBAČKA BURZA - kvartalni konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji dostavljaju se u roku od 30 dana od isteka kvartala, dok se revidirani godišnji konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji podnose do 30.4. tekuće godine za prethodnu godinu.

INTERNETSKIE STRANICE DRUŠTVA - nekonsolidirani i konsolidirani izvještaji se dodatno objavljuju na internetskim stranicama društva.

AmCham-ov prijedlog

Prijedlog je uvesti nove zakonske odredbe, kojima će se uvesti pojednostavljenje izvještavanja i zajednički digitalni sustav za dostavu godišnjih financijskih izvještaja. Obuhvaća Zakon o računovodstvu, Zakon o porezu na dobit, Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o tržištu kapitala itd.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Predlaže se izrada jedinstvenog obrasca za dostavu godišnjih financijskih izvještaja i ujednačavanje rokova za dostavu.

Dodatno se predlaže uvođenje centraliziranog zajedničkog digitalnog sustava za dostavu godišnjih financijskih izvještaja svim relevantnim regulatornim tijelima (HANFA, ZAGREBAČKA BURZA, FINA, Porezna uprava).

Plaćanje naknade za OKFŠ

Trenutni sustav zaduživanja i plaćanja naknade za Opće korisnu funkciju za šume (OKFŠ) u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ne omogućava poreznim obveznicima uvid u stanje i metodologiju. Godišnji obračuni se mogu dostavljati putem PDF obrasca na opću email adresu okfs@mps.hr ili elektronički putem *Kalendar plaćanja obveznih naknada*, koji je dostupan preko sustava e-građani. Bez obzira na način dostave godišnjih obračuna, izazovi za porezne obveznike su to što nemaju transparentan uvid u analitičku karticu zaduženja i plaćanja niti je razvidna metodologija i vrijeme zaduživanja.

AmCham smatra da bi se prebacivanjem plaćanja ove obveze u sustav ePorezna postigla viša razina transparentnosti, bolje učinkovitosti i smanjenja troškova.

AmCham-ov prijedlog

Plaćanje naknade za općekorisne funkcije šuma regulirano je člancima 65. do 67. Zakona o šumama

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Predlaže se da se obveza zaduživanja i plaćanja naknade za OKFŠ prebaci u sustav ePorezna, gdje se evidentiraju i prate sve porezne obveze poreznih obveznika.

Digitalizacija procesa plaćanja poreza po odbitku

Prilikom obračuna i izvještavanja poreza po odbitku potrebno je prikupiti različitu dokumentaciju propisanu Zakonom i/ili ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje Republika Hrvatska ima sklopljene s drugim državama/poreznim jurisdikcijama. Postupak izvještavanja i ishođenja potvrde o plaćenom porezu po odbitku prema Poreznoj upravi je trenutno potpuno manualan, a uključuje: izvještavanje na razini svakog plaćenog računa, izvještavanje o svim računima koji su bili predmet plaćanja poreza po odbitku na godišnjoj razini, obrazac Zahtjeva radi povrata više plaćenog poreza u odnosu na porez te dostavu dokumentacije vezano uz plaćanje poreza po odbitku u inozemstvu.

AmCham smatra da bi se digitalizacijom i premještanjem plaćanja poreza po odbitku u ePorezna sustav postigla bolja učinkovitost uz smanjenje administrativnog opterećenja, poboljšala transparentnost i sigurnost, ostvarila bolja korisnička podrška te ostvarila ušteda na troškovima.

AmCham-ov prijedlog

Utvrđivanje i plaćanje poreza po odbitku regulirano je Zakonom o porezu na dobit u člancima od 31 do 31.f te u Pravilniku o porezu na dobit u člancima 49 do 52.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Komunikacija i dostava dokumentacije vezano uz plaćanje poreza po odbitku u inozemstvu i tuzemstvu u ime trećih osoba treba se premjesti u ePorezna.

Zbrinjavanje i otpis imovine i sitnog inventara

Postojeći propisi o PDV-u i gospodarenju otpadom nisu međusobno usklađeni. Prema Pravilniku o PDV-u, za porezno priznavanje otpisa zahtijeva se ovjerena dodatna dokumentacija s preciznim podacima o vrsti i količini imovine koja je predmet zbrinjavanja. Pravilnik i Zakon o gospodarenju otpadom takav zahtjev ne predviđaju. Društvo koje ne osigura potrebnu dokumentaciju za porezno priznavanje otpisa, dužno je uvećati oporezivu osnovicu poreza na dobit za trošak uvećan za PDV.

U praksi to dovodi do problema jer ovlašteni sakupljači otpada nisu obvezni ovjeravati dokumentaciju u kojoj je specificirana imovina koja je predmet zbrinjavanja po vrsti i količini, već samo Prateći list. On sadrži ključni broj otpada i ukupnu količinu u kilogramima, ali ne i detaljan opis dugotrajne imovine koja je predmet zbrinjavanja. Porezni obveznik koji želi osigurati adekvatan dokaz o pravilnom zbrinjavanju imovine može zatražiti prisutnost službenika Porezne uprave. U tu svrhu dužan je u propisanom roku (minimalno 7 radnih dana prije dana u kojemu je dogovoreno zbrinjavanje) uputiti poziv referentu u Poreznoj upravi. U pozivu mora biti definiran datum i vrijeme zbrinjavanja i specifikacija robe koja je predmet zbrinjavanja. Službenik PU poziv upućuje Službi za nadzor (tijelo unutar Porezne uprave), a ona (prema dostavljenoj specifikaciji) odlučuje hoće li izaći na uvid. Pri tome poreznog obveznika ne obavještava o odlučenom. Bez obzira na to jesu li službenici PU izvršili uvid pri zbrinjavanju robe, porezni obveznik mora poreznom referentu dostaviti Prateći list. Time je obveza Društva zadovoljena, a zbrinjavanje robe smatra se porezno priznatim troškom.

AmCham-ov prijedlog

Prijedlog je uvesti usklađivanje propisa i, posljedično, obvezu ovlaštenih sakupljača otpada a koja se odnosi na zakonodavstvo Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost Zakon o porezu na dobit, Zakon i Pravilnik o gospodarenju otpadom.

- **AmCham predlaže sljedeće:**

Usklađivanje propisa – izmjena Pravilnika o PDV-u na način da je za porezno priznavanje otpisa dovoljan Prateći list koji je ovjerio ovlašteni zbrinjatelj otpada, bez dodatne specifikacije količine i vrste imovine koja je predmet zbrinjavanja.

Proširenje obveza ovlaštenih sakupljača otpada – izmjena Zakona i Pravilnika o gospodarenju otpadom na način da ovlašteni sakupljači otpada budu obvezni ovjeriti dodatnu specifikaciju imovine koja je predmet zbrinjavanja po vrsti i količini.

Dodatne preporuke

Administrativne mjere za olakšanje poslovanja poduzetnika i Porezne uprave

Poduzetnici često prigovaraju visokoj birokratiziranosti i brojnim administrativnim zahtjevima. AmCham podržava digitalizaciju i automatizaciju sustava Porezne uprave te ukidanje nepotrebnih obrazaca, što bi povećalo transparentnost i pojednostavilo procese uz smanjenje papirologije. AmCham se zalaže i za smanjenje broja obrazaca i pojednostavljenje preostalih, kao i za manje kodova u obrascima (npr. hrvatski PDV obrazac ima više od 20 polja, dok britanski ima 5-7). Bitno je nastaviti s mjerama koje poboljšavaju investicijsko okruženje pojednostavljivanjem poslovanja.

Produljenje razdoblja za prijenos poreznog gubitka

Trenutna pravila o prijenosu gubitka od 5 godina ne potiču dugoročne investicije, a osobito investicije u visoku tehnologiju. Predlaže se produljenje ovog razdoblja kako bi se uskladilo s najboljim praksama u Europi i svijetu. Primjerice, Austrija ima razdoblje od 7 godina, dok SAD ima čak 20 godina. AmCham smatra da bi u Hrvatskoj trebalo produžiti razdoblje za iskorištenje poreznog gubitka s 5 na 10 godina.

Produljenje roka za predavanje prijava poreza na dohodak i poreza na dobit

Kratki godišnji rokovi za podnošenje prijava poreza na dohodak i dobit često rezultiraju nepotpunim podnescima zbog nedostatka informacija. Mnoge druge zemlje omogućuju dulje rokove i ako je potrebno pribaviti informacije iz inozemstva (i za fizičke i pravne osobe), to često nije moguće obaviti u propisanom roku zbog duljeg roka za predaju poreznih prijava u tim zemljama. Ovaj problem uzrokuje dodatnu administraciju koja opterećuje porezne obveznike, koji moraju raditi ispravke, i službenike Porezne uprave, koji više puta obrađuju informacije. Kako bi se smanjila nepotrebna administracija, AmCham predlaže produljenje rokova za podnošenje ovih poreznih prijava.

AmCham za poreza na dohodak predlaže uvesti jedinstveni rok 31. ožujka tekuće godine za prethodnu. Za primitke iz inozemstva i uračunavanje inozemnog poreza, prijedlog je da rok ostane nepromijenjen (30. studenoga), ali da se uvede mogućnost „automatskog“ zahtjeva za produljenje roka, tj. obavijesti koja se podnosi Poreznoj upravi ako podatci iz inozemstva nisu dostupni do roka 31. ožujka (npr. da se putem e-Porezne jednostavno može označiti „kućica“ kojom se traži produljenje).

Za porez na dobit Predlaže se da se rok za podnošenje prijave poreza na dobit produlji na šest mjeseci nakon kraja poslovne godine (tj. da se izjednači s rokovima za predaju godišnjih financijskih izvještaja za objavu). Također se predlaže produljenje roka za prijavu poreza na dobit kod statusnih promjena (trenutno 30 dana od promjene, produžiti na 90)

Dospijee porezne obveze za fizičke osobe

Na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak, Porezna uprava, primjenjujući poseban postupak utvrđivanja godišnjeg porez na dohodak, obvezna je, na temelju evidencija i podataka kojima raspolaže, odnosno podataka koje je dostavio porezni obveznik, utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak ostvaren u poreznom razdoblju te razliku poreza i prireza za uplatu ili za povrat, o čemu izdaje privremeno porezno rješenje.

U praksi se ponekad događa da privremena porezna rješenja, izdana temeljem posebnog postupka, ne odražavaju u potpunosti stvarno stanje, unatoč dostupnim podacima. Iako porezni obveznici imaju pravo na prigovor, trenutno rješenje ostaje izvršno, što može dovesti do financijskog opterećenja, osobito ako se radi o većim iznosima. Slična situacija može se javiti i kod dobrovoljne prijave inozemnog dohotka, gdje se – zbog novosti instituta i još neujednačene prakse – rješenja donose bez dodatnog ispitnog postupka, a žalba ne odgađa izvršenje. Kako bi se dodatno ojačala pravna sigurnost i povjerenje u sustav, AmCham predlaže da se zakonski omogućiti odgoda izvršenja u slučajevima kada je na rješenje podnesen prigovor ili žalba, do donošenja konačne odluke.

Izmjena poreznog tretmana „primitka u naravi“

Zakon o porezu na dohodak propisuje da se primitak u naravi smatra neto iznosom, koji se mora "ubručiti", što rezultira vrlo visokim efektivnim poreznim opterećenjem – čak i preko 125%. To destimulira poslodavce da radnicima nude dodatne pogodnosti jer trošak postaje previsok.

Istodobno, zaposlenicima takvi primici nisu atraktivni jer plaćaju više poreza i doprinosa nego što vrijedi sam primitak. Druge europske zemlje, poput Mađarske, Austrije i Slovenije, takve primitke tretiraju kao bruto vrijednost, čime se porezno opterećenje smanjuje. AmCham predlaže izmjenu zakona kojom bi se tržišna vrijednost primitka u naravi smatrala bruto iznosom za potrebe oporezivanja.

Ujednačavanje PDV tretmana na nabavke bezalkoholnih napitaka s PDV tretmanom konzumacije pitke vode

Prema važećim propisima, troškovi nabavke vode te toplih i hladnih bezalkoholnih napitaka koje poslodavac omogućuje zaposlenicima u poslovnim prostorima tijekom radnog vremena smatraju se porezno priznatim rashodima i nisu oporezivi primitak radnika. Ipak, prema tumačenju Ministarstva financija iz 2005. godine, pravo na odbitak pretporeza priznaje se samo za vodu, dok se za ostale napitke (npr. sokove) pretporez ne priznaje, iako se prema porezu na dohodak tretiraju jednako.

AmCham predlaže usklađivanje PDV tretmana za sve takve napitke (osim alkoholnih) s tretmanom pitke vode, budući da se radi o troškovima nastalim u svrhu obavljanja djelatnosti, a ne osobne potrošnje zaposlenika. Osiguranje napitaka unutar radnog prostora doprinosi osnovnim fiziološkim potrebama zaposlenika i potiče njihovu produktivnost. Stoga bi poslodavcima trebalo omogućiti odbitak pretporeza i za ostale tople i hladne bezalkoholne napitke.

Korištenje usluga taksi prijevoza na službenom putovanju

Prema važećim pravilima, trošak prijevoza od zračne luke do mjesta održavanja službenog putovanja smatra se dijelom troška službenog puta i može se nadoknaditi bez obračuna poreza. S druge strane, troškovi taksija unutar samog mjesta službenog puta formalno se trebaju pokriti iz dnevnica, a njihova naknadna isplata podliježe oporezivanju kao primitak u naravi. Međutim, u praksi radnici često koriste taksi prijevoz za potrebe brzog i učinkovitog obavljanja više poslovnih aktivnosti u jednom danu, što je u funkciji same svrhe putovanja.

AmCham stoga predlaže da se takvi izdaci, kada su jasno poslovne naravi, priznaju kao trošak službenog puta bez potrebe za oporezivanjem, dok bi dnevica trebala služiti pokriću osnovnih troškova prehrane i pića. Ovakav pristup bio bi primjeren trenutnom rastu troškova i poslovnoj praksi.

Uvođenje porezne olakšice kod privatnog korištenja službenih plug-in i električnih vozila

Ako društvo posjeduje tzv. plug-in vozila (BEV i PHEV) ili električna vozila koja radnici koriste i u privatne svrhe, AmCham predlaže razmatranje mogućnosti da takva uporaba bude oslobođena plaćanja poreza na dohodak u naravi po uzoru na Republiku Sloveniju, Ujedinjenu Kraljevinu te Kraljevinu Nizozemsku, da bi se i tako doprinijelo naporima smanjenja emisije CO₂ i klimatskim ciljevima EU.

Također vođen primjerom susjedne Republike Slovenije, AmCham predlaže dodatno poticanje nabavke ekološki prihvatljivih vozila kroz dopuštanje punog odbitka ulaznog PDV-a, te priznavanje svih troškova za potrebe poreza na dobit.

Oporezivanje dohotka po osnovi kapitalnih dobitaka

Oporezivanje dohotka od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka uvedeno je od 1. siječnja 2016. godine. U praksi je uočeno da određene odredbe nisu dovoljno precizno uređene, što dovodi do nedoumica o tome je li uopće došlo do oporezivog dohotka i koja je osnovica za obračun poreza, tj. koliki je kapitalni dobitak. Primjer je nedovoljno objašnjeno ulaganje u „portfelje“ (čl. 67. st. 6. i st. 7. Zakona o porezu na dohodak). Dodatno, u praksi se javljaju problemi kod utvrđivanja iznosa kapitalnog dobitka kod otuđenja udjela u kapitalu trgovačkog društva koji nisu prenosivi na tržištu

kapitala. Naime, u navedenim slučajevima porezna obveza se utvrđuje rješenjem Porezne uprave. Međutim, Zakon i Pravilnik o porezu na dohodak ne daju jasne smjernice o tome kako će Porezna uprava procijeniti nabavnu i prodajnu vrijednost udjela da bi utvrdila odgovara li ono što je porezni obveznik prijavio stvarnim tržišnim vrijednostima. Dodatno, sve je veća uloga kriptovaluta koje su u zakonskim propisima nedovoljno definirane.

AmCham predlaže jasnije definiranje općenitih zakonskih odredbi vezanih uz oporezivanje dohotka od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka. Dodatno, potrebno je uvesti normativno uređenje poreznog tretmana kapitalnih dobitaka po osnovi trgovanja kriptovalutama (trenutno je jedini izvor prava uputa Porezne uprave iz 2018. godine), kao i po osnovi eventualnog korištenja kriptovaluta kao sredstva plaćanja roba i usluga.

Smanjenje osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje

AmCham pozdravlja rasterećenje najnižih plaća od javnih davanja kroz umanjenje osnovice za mirovinsko osiguranje za bruto plaće koje iznose do EUR 1.300 mjesečno.

AmCham predlaže dodatno dizanje praga za primjenu ove olakšice na iznos od EUR 1.800 mjesečno (bruto 1), kao i izmjenu trenutnog administrativnog modela primjene ove olakšice. Naime, u praksi se pokazalo da je trenutno administrativno rješenje izrazito složeno i često neprovedivo u praksi (pogotovo kada porezni obveznik ima dva ili više poslodavaca, koji bi međusobno morali kontinuirano razmjenjivati povjerljive podatke o zaposlenicima kako bi mogli ispravno primijeniti zakonske odredbe).

Budući da Porezna uprava raspolaže svim informacijama o poreznim obveznicima koje poslodavci dostavljaju putem JOPPD obrazaca, AmCham predlaže da se ova olakšica primjenjuje istekom poreznog razdoblja (kalendarske godine), i to na način da Porezna uprava po službenoj dužnosti odobrava povrate doprinosa poreznim obveznicima koji udovoljavaju propisanim kriterijima.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte: Američka gospodarska komora u Hrvatskoj

Andrea Doko Jelušić | Izvršna direktorica

T: 01 4836 777 | E: andrea.doko@amcham.hr